

keri s svojimi ročicami za ljubi kruhec prosijo, pa ni nobenega, da bi ga jim lomil! Gerdo in žalostno!

Iz Toplic na Dolenskim 18. avgusta. Včeraj je bila po slovesni šolski sveti maši konecletna šolska preskušnja s tukajšnjimi fantiči in deklicami v pričo častitiga gosp. Novomeškiga prošta Jerneja Arko-ta in mnogih drugih duhovnih gospodov; tudi nekteri očetje in ena mati so bili v pričo, viditi in slišati, kako se bodo njih otročiči obnesli. Ko v šolo stopim, sim bil nepričakovano od vsih učencikov enoglasno po kersansko pozdravljen: „Hvaljen bodi Jezus Kristus!“ De vse drugo preskočim, kar se v dobro vredjenih šolah godí, le povém, de so učenciki obojiga spola per izpraševanji tako odgovarjali in se obnašali, de se je očitno pokazalo, kako goreče uneta sta tukajšnja duhovna gospoda, gosp. fajmošter Juri Gornik in gosp. kaplan Janez Škofic za omiko in blagor mladih ovčic svoje čede, in de tudi tukajšnji gosp. šolski učitelj Janez Novak, kteriga oba imenovana gospoda čislata, take lastnosti ima in jih tudi razodeva, de bi smeli s šolami sploh zadovoljni biti, če bi vsi učitelji le taki bili. Ker nekteri stariši otrok v nemščino tišé, je on med letam, jim vstreči, desiravno ni bil dolžan, še po dokončanim šolskim času, ki je bil slovenščini odmenjen, na dan po pol ure učencike tudi v nemščini vadal, in so tudi per preskušnji pokazali, de so se res nekoliko navadili, kolikor je takim v tolikšim času in takim kraji mogoče, kar se pa meni v ljudskih malih šolah le nepotrebna muka (martra), škodljiva zguba časa in pokvara slovenskiga jezika zdí. Gosp. kaplan in gosp. učitelj sta med letam učencike tudi v petji urila, zatorej so po dokončani poskušnji tudi zapeli in scer tako ubrano, de se je spet tudi tukaj imenovanih dvéh gospodov gorečnost, pridnost in poterpežljivost očitno pokazala, posebno tistimu, ki je že kdej z otroci kaj opraviti imel, in tako sim se prepričal, de ne le na Gorenskem, ampak tudi na Dolenskim že otroci prijetno peti znajo, in de ni sploh res, kar sim nekdej slišal: „Gorenci pojejo, Dolenci pijejo!“ De bi se le ne bilo že okoli obrnilo?! — Po tem so bili nar pridnejši z bukvicami in podobami obdarovani in pa pohvaljeni. — Na zadnje, kar pa z nejevoljo povém, se je izmed poslušavcev, en gerdún, oče dvéh pričujočih učencev, terd kmet, oslepljen nemškutar, desiravno nemško ne zná, oglasil, de bi se bil v pričo nas vsih in otrok nad gospod učiteljem znosil že zavoljo nekake poprejšnje pa nezadolžene pike na-nj, in iz nevošljivosti, ki mu je vidama iz oči migljala, de je bil nar boljši učencik še posebno pohvaljen, desiravno je bil tudi njegovih sinov eden z bukvicami obdarovan, pa po pravici že le med zadnjimi. Rekel je ošabno in zabavlja je, de mlajiga ne bo več v šolo pošiljal, ker že dvé leti hodi in še čerk ne pozná, kakor de bi učitelj čudeže delati mogel, ali pa z lijakam tudi terdim buticam učenost vlivati znal; pa letá fantè verh čerk vonder že tudi nekoliko zlogovati zná. Poslednjič je še pred šolskimi durmi v pričo gosp. domačiga fajmoštra in nas drugih duhovnov gospod prošta napletal, de bi učitelju zapovedali, zanaprej otroke bolj nemško, kakor slovensko učiti, kar bi jim bilo po njegovu glavi bolj koristno! Nar na zadnje jih je še vprašal, če bi smel on med letam, kadar bi hotel, v šolo pogledat in poslušat priti, kako se učitelj med otroci obnaša?! Ali ni to od sile! Človek, ki je po takim neotesanim vedenji očitno pokazal, de ni nikdar v šolo hodil ali saj de mu za šolo ni nič mar bilo, hoče biti nadzornik šole!! Taka šola, kteri bi tak človek ogleda bil, bi mogla pač prava šola biti!! Modre od-

govore prečastitiga gospod prošta si pa že lahko mislite, brez de bi vam jih pravil. Juri Plemelj.

Iz Ljubljane. Kakor pretečene leta se je tudi letos konecletna preskušnja malih učencikov in učenk v tukajšnji obvarovavnici (Kleinkinderbewahranstalt) prav dobro obnesla. Očitno se je vidilo, da višji šolski ogleda gosp. kanonik Savašnik, kakor tudi gospá grofnja Chorinskova in vse druge pričujoče varhinje te gojilnice, ktere učenik je pridni gosp. J. Pfeifer, so bili prav zadovoljni z obnašo in odgovori izpraševanih otročičev. Z veseljem pristavim, da se tudi v ti šoli, kakor se spodobi, domačimu slovenskemu jeziku v vsim pravica skazuje, in da sta se dva fantka: Albert Kosmač z začetnim nemškim, A. Popovič pa s končnim slovenskim govoram prav dobro odrezala. Prečastita gospá gr. Chorinskova je po dokončani preskušnji nar pridnišim in ubožnišim 3 učencam darila v svetlih dvajseticah podelila; razun teh so dobili tudi vsi drugi vsak svojo belo štruco iz rok milih varhinj, s ktero so veseli domu skakljali. — Eksercicije g. duhovnov Ljubljanske škofije, ki so se v pondelj popoldne pričele, so jenjale v petek dopoldne.

Novičar iz mnogih krajev.

Nova postava za natis bukev, časnikov in družih spisov, ima po cesarskim ukazu od 11. t. m. prvi dan prihodnjiga mesca po vsim cesarstvu in tudi v tistih krajih v veljavnost stopiti, ki so dosihmal še v vojaški posadki. — Svetli cesar je spet mnogim svetniga in duhovskiga stanú, ki so se v letu 1848 in 1849 Ogerskiga punta vdeležili, milostno prizanesel. — Za gotovo pravijo, da pride 1. oktobra v Zagreb. — Deržavni bankovci, ki donasajo činže 3 od 100, pridejo konec tega leta toliko ob veljavnost, da ni nihče primoran jih jemati, vse cesarske kase pa jih bojo jemale z doštetimi činži; kdor jih ima, jih zna zamenjati v druge deržavne bankovce. — Sliši se, da se bojo kupčijske učilnice po vsih poglavnih mestih napravile. — Dr. Schmidl je začel v družini še s 4 učenimi možmi podzemeljske jame na Krasu preiskovati. — Gosp. minister notrajnih oprav je krepko podporo obljubil Kraški družbi za pogoždjevanje Krasa. — Žita na južnim Rusovskim se je letos sila veliko pridelalo, kar bo tudi družim deželam na dobro. — „Serbskimu dnevniku“ se piše, da je knez Černogorski arhimandrita Nikola Rajčević-a za vladika Černogorskiga izvolil. — V mnogih Sardinskih mestih so našli unidan ponoči francoske gerbe na hišah francoskih poročnikov z blatam nama-zane. — Spet se je vnel po Napoleonovi stranki na Francoskim hrup po cesarstvu, ki je bil začasno potihnul. — Košut v Londonu pokojno prebiva; angleška vlada je nek naznanila austrianski, da bo skerbela, da Košut ne bo ondi nič storil, kar bi utegnilo Austrijo žaliti. — V Turškem mestu Drinopolji je pogorelo spet 300 bajt; ljudstvo je zlo nejevoljno, ker misli, da ti požigi izvirajo iz sovraštva do Turškiga vladarstva. — Angleško ministerstvo je sklenilo, deržavniga zbora ne pred 21. oktobram skup poklicati. — Tudi „Novicam“ znani vremenski prerok, prof. dr. Stiefel je unidan nanagloma umerl. — Nek hlapec Rusinske cerkve v Tarnoplu je pred nekimi dnevi svojim znancam rekel, da bo naredil, da se drugi dan ne bo maša v cerkvi brala. Drugo jutro ga najdejo v cerkvi obešeniga. V svarilo drugim ga je ukazal fajmošter po konjedercu, kterimu je za to 15 rubljev plačal, z višala sneti. Zdravniško preiskovanje je razodelo, da je polič žganja popil, preden se je obesel. Cerkev je potem fajmošter zapreti dal in vrata zapečatil. Žalostno so se spolnile hlapcove besede.